

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Commentariorvm, Ac Dispvationvm, In Tertiam Partem Divi Thomae. Tomi Qvinqve

Qui Est Primvs De Sacramentis: In Qvo Ea Continentvr, Qvæ Post
Præfationem Indicantvr

Suárez, Francisco

[Köln], 1619

6 Vtrum in baptizandis requiratur confeßio peccatorum.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-93807](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-93807)

bus satisfactoriis proprie ac formaliter, id est, quatenus ad satisfaciendum pro peccatis commissis efficiuntur. Eadem enim opera poenalia, per quae Deo satisfaciuntur, possunt ad plures alios effectus esse utilia. Primo, ad corrigendos prauos mores & moderandos affectus. Secundo, ad excitandam animam ad deuotionem & dolorem ac contritionem de peccatis. Tertio, ad impetrandum à Deo ipsammet veram poenitentiam de peccatis. Diuus Thomas igitur in articulo solum negat, peccatoribus, qui ad baptismum accedunt, ita esse iniungenda haec opera, ut ad satisfaciendum pro reatu peccatorum fiant, etiam post receptum baptismum: quod est certissimum, quamquam ratio, qua Diuus Thomas id probat, non videatur conuincere: sic enim argumentatur: Per baptismum conspeliuntur Christo in morte eius, id est, incorporamur ipsi morti Christi: ergo post baptismum nulla est satisfactio necessaria pro peccatis prius commissis: nam hoc esset iniuriam facere passioni & morti Christi, ac si ipsa non esset sufficiens ad plenariam satisfactionem pro peccatis baptizatorum. Quae vltima probatio non videtur vrgens: quia licet satisfactio Christi in se sit sufficientissima, tamen ex defectu hominis, potest ei non plene applicari: ergo nulla foret iniuria morti Christi, si ob hanc causam, seu ob timorem alicuius impedimenti ex parte baptizati, ei satisfactoria opera imponantur.

Causa
D. Thom.

Vera ratio
penitentiae
D. Thom.
conuincitur
et explicatur.

Itaque propria ratio huius veritatis verenda est ex effectibus huius sacramenti: nam quia vnus effectus illius est, non solum remittat culpam, sed etiam omnem poenam, si non inueniat obicem, ut infra videbimus: ideo per se loquendo nulla est homini baptizato necessaria satisfactio pro peccatis ante baptismum commissis, quia satisfactio solum habet locum, ubi aliquis reatus poenae relinquitur: hic vero effectus baptismi primariam originem ducit ex morte Christi, quantum ad sufficientiam, quantum ad efficaciam vero manet ex institutione eiusdem Christi, qua voluit suam satisfactionem per hoc instrumentum plene ac perfecte applicare. Hanc vero institutionem colligit D. Thomas ex significatione ipsius Baptismi, per quem perficimur nos commo-ri & conspeliuntur Christo, ut in ipso nouam vitam inchoemus, cui significationi consentaneum est, ut omnia priora peccata prorsus aboleantur in sanguine Christi, & ideo concludit fieri iniuriam ipsi sanguini Christi, & satisfactioni eius, si opera satisfactionis requirantur, ac si hoc sacramentum censetur insufficiente ad hunc effectum praestandum, quod non posset attribui, nisi insufficientiae principalis causae, seu satisfactionis Christi, quia ipsum sacramentum in se plenam significationem habet: virtutem autem ad faciendum quod significat, habere debet ex passione Christi: hoc igitur modo totum cederet in iniuriam ipsius passionis. Quamquam autem haec vera sint, tamen ante baptismum imponi possunt haec opera: (vt Ecclesiastica etiam consuetudo habet, sicut infra videbimus quaestione 71) Imponuntur autem praecipue propter vilitates supra dictas, quamquam Diuus Thomas hic ad secundum admo-ueat, nuper baptizatos non esse exercendos ad iustitiam per opera poenalia, sed per opera faciliora, quia sunt veluti infantes denuo geniti, quia lacte potius indigent, quam solido cibo. Quod si verum est, maiori ratione locum habet in catechumenis, qui nondum sunt generati. Sed licet hoc regulariter verum sit, & praesertim de operibus difficultioribus, magis que poenalibus: nihilominus tamen saepe expedire potest, huiusmodi opera imponere, quia personae status & conditio eis indiget: quamquam verum sit, non posse de his speciale praecipuum imponi, sed solum potuerunt consili, vel si ex se iudicentur media necessaria ad cauenda peccata in futurum: poterit haec obligatio homini declarari, & non prius ad Ba-

p-rium admitti, quam & ea faciat, quae ad praebenda sufficientia signa verae Poenitentiae, & tollendas proximas peccatorum occasiones necessaria iudicabuntur, & similiter proponat post baptismum similia remedia adhibere ad cauenda peccata, si moraliter existimata fuerint necessaria, quod tamen moraliter loquendo, raro vel nunquam accidit.

Addo denique ante baptismum etiam posse haec opera fieri animo & intentione satisfaciendi Deo pro poena debita ob peccata ante baptismum commissa, & quamuis non possint hoc titulo praecipui ab Ecclesia, posse tamen sub hoc consilio proponi, in quo est differentia inter statum ante, vel post baptismum. Nam ante quam peccatum remittatur, quauis speretur tota eius poena gratis in baptismo remittenda, nihilominus optimum est consilium, vt homo velit, quantum in se est, facere, vt prius Deo satisfaciatur, quod etiam est maioris amoris, ac deuotionis signum, post baptismum vero iam hoc non habet locum, quia iam est omnis poena remissa. Dices, non constat homini baptizato, se non consecutum esse hunc effectum, aut non posuisse obicem illi. Respondetur primum, hoc esse per accidens, nos autem per se loqui. Et deinde, vt possit postea satisfacere, necesse est, vt prius sit in gratia, & tollat obicem, quem prius posuit, quo sublato, statim baptismus habet suum effectum, & ita iam non habet locum satisfactio per propria opera. Dices etiam, si homo sit consecutus integram remissionem culpae, & poenae, potest velle, quantum in se est, satisfacere Deo, & ita soluere quod remissum est, ac si non esset remissum. Nam hoc modo etiam post remissionem culpam, potest homo habere verum actum contritionis ex proprio, & speciali motu virtutis Poenitentiae. Respondetur, totum hoc verum esse, non tamen repugnare doctrinae traditae, & à Diuo Thoma intentae, quae solum est, haec opera post baptismum non esse necessaria ad consequendam remissionem poenae, & hoc modo non esse faciendum propter actualem satisfactionem pro poena, id est, vt ratione eorum remissio poenae obtineatur, in praedicto autem operandi modo non tam operatur quis ad faciendum actualiter, quam ad faciendum opera ex se satisfactoria, & ad explicandum affectum ad Deum, & ad honorem eius, & ad refarciendam, quantum in se est, iniuriam in illum commissam.

ARTICVLVS VI.

Utrum peccatores ad baptismum accedentes, teneantur sua peccata confiteri.

AD sextum sic proceditur. Videtur quod peccatores ad baptismum accedentes teneantur sua peccata confiteri. Dicitur enim Matth. 3. quod baptizabantur multi à Ioanne in Iordane confitentes peccata sua. Sed baptismus Christi est perfectior, quam baptismus Iohannis. Ergo videtur quod multo magis illi, qui sunt baptizandi baptismo Christi, debeant sua peccata confiteri.

2. Praeterea, Proterviorum 28. dicitur: Qui abscondit scelera sua, non dirigitur: qui autem confessus fuerit, & reliquerit ea, misericordiam consequetur. Sed ad hoc aliqui baptizantur, vt peccata sua misericordiam consequantur. Ergo baptizandi debent sua peccata confiteri.

3. Praeterea, Poenitentia requiritur ante baptismum, secundum illud Actuum 2. Agite Poenitentiam, & baptizetur vnusquisque vestrum. Sed confessio est pars Poenitentiae. Ergo videtur, quod confessio peccatorum requiratur ad baptismum.

Sed contra est, quod confessio peccatorum debet esse cōfessio, dicit enim Aug. in li. de Poenitentia. Omnis ista vanitas conuertenda

3. d. 19. art. 3.
q. 2. ad 1. &
4. c. 18. &
Rom. 11. l. 4.
col. 4. & 5.

Aug. in li. de
uer. & 1. pag.

nit. e. 4 non
procul à prin
cipio 10 4
b. betur de
boni d. 4. c.
art. med.
Ad rem. 11
super illa 4
si e fecit
sunt dona
Dei rem. 5
in l. de ma.
pæn. c. p. 2
non procul à
princ. tom 2

findenda est & despenda. Sed sicut Ambrosius dicit gratia Dei in
Baptismo non requiritur contritio neque planctum. Ergo à bap-
tismo non est requiritur confessio peccatorum.

RESPONDEO dicendum, quod duplex est peccatorum
confessio. Vna quidem interior, qua fit Deo, & talis confessio
peccatorum requiritur ante Baptismum, ut scilicet homo
sua peccata recogitans, de eis doleat. Non enim potest in-
choare nouam vitam, nisi peniteat eum veteris vita, ut
Augustinus dicit in libro de Penitentia. Alia vero est confes-
sio peccatorum exterior, qua fit sacerdoti. Et talis confessio
non requiritur ante Baptismum. Primo quidem: quia talis
penitentiæ Sacramentum, quod non requiritur ante Baptismum:
quia est ianua omnium sacramentorum. Secundo, quia confes-
sio exterior qua fit sacerdoti, ordinatur ad hoc, quod sa-
cerdos confitentem absoluat à peccatis, & liget ad opera sa-
tisfactoria, qua baptizati non sunt imponenda, ut supra
dictum est. Nec etiam baptizati indigent remissione peccato-
rum per clauas Ecclesie, quibus omnia remittuntur per Ba-
ptismum. Tertio, quia ipsa particularis confessio homini fa-
cta, est poenosa propter verecundiam confitentis. Baptizato
autem nulla exterior poena imponitur. Et ideo à baptizan-
dis non requiritur specialis confessio peccatorum, sed sufficit
generalis, quam faciunt, cum secundum ritum Ecclesie ab-
renunciant Sathanae, & omnibus pompis eius. Et hoc modo
dicit quedam glos. Matth. 3. quod in Baptismo Iohannis ex-
emplum dabatur in baptizandis confitendi peccata, & pro-
mittendi meliora. Si qui tamen baptizandi ex deuotione sua
peccata confiteri uellent, esset eorum confessio audienda, non
ad hoc quod eis satisfactio imponeretur, sed ad hoc quod con-
tra peccata consueta eis spiritalis informatio uita trade-
retur.

Ad primum ergo dicendum, quod in Baptismo Iohannis
non remittebantur peccata, sed erat Baptismus Penitentiae,
Et ideo conuenienter accedentes ad illud Baptisma, confite-
bantur peccata, ut secundum qualitatem peccatorum eis Peni-
tentia determinaretur. Sed Baptismus CHRISTI est sine
exteriori Penitentia, ut Ambrosius dicit. Unde non est simi-
lis ratio.

Ad secundum dicendum, quod baptizati sufficit confessio
interior Deo facta, & etiam exterior generalis, ad hoc quod
dirigantur, & misericordiam consequantur. Nec requiritur
confessio specialis exterior, sicut dictum est.

Ad tertium dicendum, quod confessio est pars Penitentiae
sacramentalis, qua non requiritur ante Baptismum, ut di-
ctum est, sed requiritur interioris Penitentiae uirtus.

COMMENTARIUS.

Distinguit Diuus Thomas de confessione interna,
qua fit Deo, & externa, qua fit homini, & prio-
rem affirmat esse necessariam ante Baptismum: de
posteriori uero id negat. Sed circa priorem partem
aduertendum est, illam internam confessionem ni-
hil aliud esse, quam recogitationem peccatorum, ut
Diuus Thom. etiam declarat: hæc autem recogitatio
non aliter necessaria est, nisi quatenus ad contritio-
nem, uel attritionem habendam requiritur, uel ad
eos effectus, quos necesse est cum uera Penitentia
coniungi, quales sunt, restituere aliena, auferre pro-
ximas occasiones peccandi, & similes, de quare di-
cturi sumus latius in materia de Penitentia. Circa
posteriorem autem partem aliter loquendum est de
confessione externa peccatorum in genere, aliter uero
de confessione sacramentali: hæc enim posterior
non solum non requiritur ante Baptismum, uerum
nec præmitti potest: imo nec post Baptismum rece-
ptum fieri potest de illis peccatis, quæ ante Baptismum
commissa sunt, quæ non sunt materia sacramentalis
confessionis: at uero alia confessio, quæ extra sacra-
mentum fieri potest, quæ potius est ueluti consulta-
tio quædam, fieri potest ad maiorem animæ profe-

ctum, & de hac potissimum loquitur D. Thomas in
articulo.

Sed quari potest, an hæc confessio necessaria sit
ante Baptismum. Videtur enim fuisse olim in usu in
Ecclesia. Dicit enim Tertullianus lib. de Baptismo cap. 20.
Ingressurus Baptismum orationibus, ieiunijs, &c. &
cum confessione omnium retro delictorum. Ex quo
uero Pam. l. n. 136. confessionem colligit sacramen-
talem. Nazianz. orat. 40. post medium dicit: Ad ba-
ptizandum, nec peccatum tuum confiteri graue du-
cas, sciens quo pacto Ioan. baptizaret. Matt. etiam 3.
Accedentes ad Baptismum Ioann. prius confiteban-
tur peccata sua: quod de confessione peccatorum in
specie uidetur intelligere Chrysostomus. Homil. 3. imperf. &
clare Basil. 1. opere de Baptismo par. 2. aliquantulum
à principio, & significat D. Thom. supra q. 38. ar. 3. &
hac quæst. Unde in lib. 9. Tripart. ca. 29. Ita refert So-
crates. In Alexandria ciuitate plurimi ad Baptis-
mum confitebantur, peccata confitentes baptiza-
bantur. Et ratio esse potest: quia confessio uidetur ne-
cessaria ad medicinam adhibendam præteritis pec-
catis, & ut Ecclesie conitet de bona dispositione bap-
tizandi.

Dico tamen talem confessionem non esse neces-
sariam ex communi sententia Theologorum. Et ratio
est, quia illa confessio nec est, nec esse potest sacra-
mentaliter, quia ante Baptismum nullus est capax sa-
cramenti Penitentiae: Imo peccata ante Baptismum
commissa non sunt sufficientes materia sacramenti
Penitentiae, etiam post Baptismum susceptum, ut
suo loco dicam, quia fuerunt commissæ extra forum
Ecclesie, confessio autem non sacramentalis non est
homini necessaria, nec præcepta, nec per se est dispo-
sitio ad gratiam. Quod si alicubi olim fuit illa con-
suetudo, fortasse fuit per modum consilij, & cuius-
dam actus humilitatis, & forte non erat exacta con-
fessio, sed quædam communicatio conscientie ad
instructiõnem, & directionem. Atque ita satisfactum
est adductis testimonijs. Ad rationem uero dicitur,
alijs modis posse Ecclesiam habere sufficientia signa
dispositionis baptizandi: medicinam uero curati-
uam non esse necessariam, quia ipse Baptismus est
sufficiens: Perseueratiuam uero uoluntarie suscipi
posse à Baptismo suscipiente, & ob eam rem posse
sua sponte consulere, quem uoluerit.

In solutione ad primum tractat D. Thom. locum
Marthæ 3. in quo dicit, quod baptizabantur multi à
Ioanne conitentes peccata sua: atque illum explicat
de posteriori confessione dicta, & quamuis in cor-
pore articuli indicasse uideatur illam confessionem
factam esse in generali, tamen in hac solutione de-
clarat fuisse in particulari, nam inquit: Confiteban-
tur peccata, ut secundum qualitatem peccatorum eis
Penitentia determinaretur, quod fieri non poterat
sine particulari & specifica reuelatione peccatorum:
sed hunc locum tractaui præcedenti tomo in Com-
mentario artic. 3.

ARTICVLVS VII.

Vtrum ex parte baptizati requiratur intentio susci-
piendi sacramentum Baptismi.

Ad septimum sic proceditur. Videtur, quod ex parte ba-
ptizati non requiratur intentio suscipiendi sacra-
mentum Baptismi. Baptizatus enim se habet, sicut patiens in sa-
cramento. Intentio autem non requiritur ex parte patientis,
sed ex parte agentis: Ergo uidetur, quod ex parte baptizati
non requiratur intentio suscipiendi Baptismum.

2. Præterea, si pratermittatur id, quod requiritur ad
Baptismum, homo est denno baptizandus: sicut cum præ-
termittitur inuocatio Trinitatis, ut supra dictum est. Sed
ex hoc non uidetur aliquis esse denno baptizandus, quod
intentionem non habebat suscipiendi Baptismum: alioquin
cuius